

EVROPSKA TRGOVINSKA INTEGRACIJA

Prvo izdanje

Dr Ivana Popović Petrović

Docent Univerziteta u Beogradu - Ekonomskog fakulteta

Dr Predrag Bjelić

Redovni profesor Univerziteta u Beogradu - Ekonomskog fakulteta

Centar za izdavačku delatnost
EKONOMSKI FAKULTET U BEOGRADU

Izdavač	Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu Kamenička 6, 11000 Beograd http://cid.ekof.bg.ac.rs mail:cid@ekof.bg.ac.rs
Recenzenti	Prof. dr Jelena Kozomara Prof. dr Radovan Kovačević Prof. dr Azra Hažiahmetović Prof. dr Blagoje Babić
Dekan	Prof. dr Branislav Boričić
Direktor i odgovorni urednik	Dr Đorđe Mitrović
Prelom	Predrag Bjelić
Dizajn korice	MaxNova Creative www.maxnova.rs
Štampa	Čugura print, Beograd www.cugura.rs
Tiraž	200 primeraka
Autor	Doc. dr Ivana Popović Petrović Prof. dr Predrag Bjelić
Autor karti	Prof. dr Emilija Manić
Godina	2018.

ISBN: 978-86-403-1555-5

© **Copyright:** Ivana Popović Petrović i Predrag Bjelić, 2018
Sva prava su zadržana. All rights reserved.

Zabranjena je reprodukcija, fotokopiranje, korišćenje u sistemima za pretraživanje podataka, transmisija, pretvaranje u elektronski oblik i slični postupci bez prethodnog dogovora i pismenog odobrenja od strane autora.

SADRŽAJ

Uvod v

1. DEO: TEORIJA REGIONALNE EKONOMSKE INTEGRACIJE

1. Pojam regionalnih ekonomskih integracija 1

2. Vrste regionalnih ekonomskih integracija 3

3. Nivoi regionalnih ekonomskih integracija 6

4. Teorije regionalnih ekonomskih integracija 11

5. Efekti regionalnih ekonomskih integracija 18

6. Stvaranje integracija i Svetska trgovinska integracija 23

2. DEO: NASTANAK I RAZVOJ EVROPSKE TRGOVINSKE INTEGRACIJE

1. Nastanak i motivi Evropske ekonomske integracije 25

2. Pravni okvir evropske integracije.....38

3. Institucije EU – nastanak, razvoj i savremena uloga 65

4. Proširenje Evropske ekonomske integracije.....81

5. Evropski monetarni sistem i monetarna unija 94

6. Ostale regionalne ekonomske integracije u Evropi.....96

3. DEO: EVROPSKA UNIJA U SVETSKOJ TRGOVINI

1. Uloga EU u svetskoj trgovini.....	137
2. EU u međunarodnoj trgovini robom.....	142
3. EU u međunarodnoj trgovini uslugama.....	156

4. DEO: ZAJEDNIČKA SPOLJNOTRGOVINSKA POLITIKA

1. Pravna i institucionalna osnova Zajedničke spoljnotrg. politike EU	161
2. Spoljnotrgovinski režim EU	166
3. Realizacija zajedničke spoljnotrgovinske politike EU	181
4. Liberalizacija režima preferencijalnih pravila porekla.....	189

5. DEO: OSTALE ZAJEDNIČKE POLITIKE

1. Zajednička poljoprivredna politika.....	191
2. Zajednička politika ribarstva.....	232

6. DEO: TRGOVINSKI ODNOSI SRBIJE I EU

1. Trgovinski odnosi Evropske ekonomske zajednice i SFR Jugoslavije	239
2. Trgovinski odnosi EU i Zapadnog Balkana	245
3. Spoljna trgovina Srbije sa EU.....	251
4. Regulisanje trgovinske saradnje Srbije i EU.....	257
5. Usklađivanje članstva u STO sa učlanjenjem u EU	262

LITERATURA	267
-------------------------	------------

UVOD

Knjiga koja je pred vama, ima za cilj da objasni i opiše najznačajnije pojmove vezane za evropske procese trgovinske integracije. Ovaj oblik integracije ima za cilj olakšavanje trgovine između zemalja članica Evropske ekonomske zajednice, a danas Evropske Unije. Budući da je Evropska Unija čvrsto integrisana, ona predstavlja jedinstveni subjekt međunarodne trgovine, sa jedinstvenom carinskom teritorijom i zajedničkom spoljnotrgovinskom politikom.

Posebno je značajno što se u knjizi opisuje Zajednička spoljnotrgovinska politika sa kojom ova integracija nastupa na svetskoj trgovinskoj sceni. Osim ove politike nastojali smo i da prikazemo i druge značajne zajedničke politike, kao Zajedničku poljoprivrednu politiku i Politiku ribarstva EU.

Ovo delo ne bi imalo društveno-korisni karakter da nismo obradili i pitanja vezana za odnose Jugoslavije sa EEZ, i posebno, sva pitanja vezana za odnose Srbije i EU, i to u oblasti spoljnotrgovinskog režima i pristupanja Srbije EU.

Iako je ova knjiga rezultat zajedničkog rada dva autora, ali, radi određivanja naučnog doprinosa i autorstva, izjavljujemo da je doc. dr Ivana Popović Petrović autor tačaka 1,2, i 6 u Prvom delu, celokupnog Drugog dela (sem tačke 2.9), Trećeg dela i Petog dela knjige, dok je prof. dr Predrag Bjelić autor tačaka 3,4 i 5 u Prvom delu, tačke 2.9 u Drugom delu, celokupnog Četvrtog i Šestog dela ove knjige.

Ova knjiga namenjena je studentima Ekonomskog fakulteta, i od strane Katedre za međunarodne ekonomske odnose je odobrena za učilo na predmetu Ekonomika Evropske unije. Ali, knjiga će biti korisna i svim onima koji žele da se upoznaju sa pojmovima vezanim za regionalne ekonomske integracije.

Autori